

СТАТИСТИКА ГРАЂЕВИНАРСТВА

ИЗВЈЕШТАЈ О МЕТАПОДАЦИМА ЗА ИНДЕКС
ПРОИЗВОДЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ (IPC)

Босна и Херцеговина

Агенција за статистику
Босне и Херцеговине

Сарајево, 2020. године

ESS смјернице за SIMS		ИНДЕКС ПРОИЗВОДЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ
1	Контакт	
1.1	Надлежна институција	АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
1.2	Надлежна организацијска јединица	Сектор за пословне статистике - Одсјек за индустрију и грађевинарство
1.3	Контакт лица	а) Фахир Канлић б) Џенита Бабић с) Анита Брковић
1.4	Функција контакт лица	а) Шеф одсјека за статистику индустрије и грађевинарства б) Стручни савјетник с) Стручни савјетник
1.5	Контакт поштанска адреса	Зелених беретки 26, 71 000 - Сарајево
1.6	Контакт <i>e-mail</i> адреса	fahir.kanlic@bhas.gov.ba , dzenita.babic@bhas.gov.ba , anita.brkovic@bhas.gov.ba
1.7	Број телефона	+387 33 911 946; +387 33 911 961; +387 33 911 944
1.8	Број факса	+387 (33) 220 622
2	Подаци о ажурирању метаподатака	
2.1	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	29.09.2020.
2.2	Датум посљедње објаве метаподатака:	29.09.2020.
2.3	Датум посљедњег ажурирања метаподатака:	29.09.2020.
3	Презентација статистике	
3.1	Опис података	Индекс (обима) производње у грађевинарству (ИРС) израчунава се коришћењем одрађених/извршених часова рада на градилиштима. ИРС се објављује за ниво укупно грађевинарство - Подручје F, према КД БиХ 2010 (=NACE Rev.2), а састоји се од индекса високоградње и индекса нискоградње. Подаци се прикупљају извјештајном методом користећи Квартално истраживање о грађевинској активности (К КПС ГРАЂ-21).

3.2	Класификације које се користе у истраживању	<ul style="list-style-type: none"> • Класификација дјелатности БиХ 2010 (КД БиХ 2010) за предузећа и локалне јединице (у потпуности је усклађена са свим нивоима NACE Rev.2). • Класификација врста грађевинских објеката (КВГО БиХ), која је идентична Класификацији врста грађевинских објеката - CC (engl. Construction Classification).
3.3	Сектор обухваћен истраживањем	Обухвата економске активности грађевинарства из подручја F – Грађевинарство, према Класификацији дјелатности БиХ 2010 (КД БиХ 2010 усклађена са NACE Rev.2), те области F41 - Високоградња, F42 – Нискоградња и F43 - Специјализоване грађевинске дјелатности. Подјела на високоградњу и нискоградњу извршена је на основу одређених индикатора, који се заснивају на CC класификацији (Класификацији врста грађевинских објеката). <i>Cut-off</i> узорак је изабран на основу Класификације дјелатности (усклађеном са NACE Rev.2). Узорак предузећа, као и јединице у саставу предузећа узимају се на основу варијабле број запослених (20 и више запослених).
3.4	Статистички концепти и дефиниције	<p>Циљ индекса производње у грађевинарству (IPC) је мјерење промјене у обиму <i>outputa</i> у редовним интервалима, што подразумијева мјерење тренда обима додате вриједности, кроз дати референтни период. IPC се израчунава користећи извршене часове рада на градилиштима и обухвата све врсте грађевинских радова (новоградњу и реконструкције, поправке и одржавања), као и све врсте грађевинских објеката, према CC класификацији (стамбене, нестамбене, транспортна инфраструктура, цјевоводи, телекомуникациони и електрични водови, комплексне индустријске грађевине и остали неспоменути грађевински објекти нискоградње). Укупно одрађени часови рада на градилиштима обухватају часове рада од стране радника директно укључене у процес производње тј. градње као и прековремене часове док се искључују часови рада администрације као и сви плаћени нерадни дани (као што су празници, боловања, итд.). Тренутно се не примјењује фактор продуктивности на извршене часове рада. Детаљне дефиниције индикатора су описане у ЕЦ Регулативи 1503/2006. Подаци се прикупљеју квартално. Вриједност извршених грађевинских радова даје се на основу привремених обрачунских ситуација, унапријед договорених исплата према степену довршености радова, или коначног обрачуна ако су радови завршени, без обзира на то јесу ли поједине обрачунске ситуације признате и плаћене од наручиоца радова или нису.</p> <p>Индекс за високоградњу и индекс за нискоградњу се рачунају коришћењем радних часова, док се индекси за укупно грађевинарство рачунају индиректно преко ова два индекса коришћењем <i>Laspeyres</i> формуле. С обзиром на чињеницу да квартални подаци о додатој вриједности нису доступни, израђено је поређење годишњих података о додатој вриједности и вриједности извршених грађевинских радова и закључено је да ове двије вриједности имају готово исти тренд. Стога се кварталне вриједности грађевинских радова за високоградњу и нискоградњу користе за израчун укупног IPC -а за БиХ као композитни индекс.</p>
3.5	Статистичка јединица	Јединица посматрања је предузеће и ЛКАУ, који се баве грађевинским активностима у подручју F - Грађевинарство, те областима F41, F42 и F43, према КД БиХ 2010 (NACE Rev.2). Локална јединица према врсти дјелатности (ЛКАУ) се користи у случају када главна дјелатност предузећа спада ван NACE Rev.2 подручја F. Ово истраживање не обухвата извјештајне јединице (предузећа и ЛКАУ) ван територија Босне и Херцеговине. Јединице посматрања подударају се с извјештајним јединицама.

3.6	Статистичка популација	Истраживање за ИПС (К КПС ГРАБ-21) је базирано на <i>cut-off</i> узорку, коришћењем варијабле број запослених (20 и више запослених). Циљана популација покрива сва активна предузећа из подручја F према NACE Rev.2 (напомена: предузетници нису укључени у циљни оквир становништва) на основу података доступних из Статистичког пословног регистра. У 2019. години била су 433 предузећа изабрана у узорак.
3.7	Референтно географско подручје	Територија БиХ (обухвата два ентитета - Федерација Босне и Херцеговине, Република Српска и Брчко дистрикт).
3.8	Временска покривеност	Подаци о физичком обиму Индекса производње у грађевинарству БиХ прикупљају се (по јединственој методологији) и објављују се од I квартала 2005. за укупно грађевинарство, за високоградњу и нискоградњу, у кварталној периодици. Доступни су у облику изворних индекса, календарски и сезонски прилагођених индекса и тренд-индекса.
3.9	Базни период	Базни период је просјек претходне године. Пондери се годишње ажурирају помоћу ланчане методе. Референтна година је такође претходна година (тренутно је за израчунавање индекса за 2019. референтна година 2018.). Индекси се објављују на претходни квартал, на просјек претходне године (ланчани индекси) и поново израчунати на заједничку базну годину (2015 = 100), ланчано повезани.
4	Јединица мјере	Јединице мјере су индекси и процентуалне промјене (%).
5	Референтни период	Референтни период овог извјештаја је 2019. Подаци се прикупљају у кварталној периодици.
6	Институционални мандат	
6.1	Правни акти и други споразуми	<ul style="list-style-type: none"> • Закон о статистици БиХ ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), као и закони ентитетских статистичких институција. Агенција за статистику Босне и Херцеговине одговорна је за прикупљање, обраду података и објављивање података на државном нивоу (ниво БиХ), као и за спровођење методологије у све три статистичке институције у БиХ на јединствен начин; • Вишегодишњи статистички програми рада за БиХ (2018-2020) и годишњих план рада за БиХ; • Стратегија развоја статистике у Босни и Херцеговини 2020. године;
6.2	Размјена података	<p>Достава података / размјена између Ентитетских Завода за статистику (Републички Завод за статистику Републике Српске и Федерални Завод за статистику Федерације БиХ) и Агенције за статистику БиХ регулисана је законима о статистици, као и споразумом о размјени података између све три статистичке институције;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Начин на који се достављају подаци спољним корисницима - државним институцијама у земљи, регулисан је Законом о статистици и другим законима који регулишу рад државних институција (нпр. Дирекција за економско планирање БиХ; Министарство финансија БиХ; Централна банка БиХ итд.) - Статистичка канцеларија Европске уније (Еуростат); <p>Спољни корисници - међународне организације као што су Статистички одсјек УН-а (UNSD), Међународни Монетарни Фонд (IMF), Свјетска банка (WB), итд. засновано на њиховим захтјевима и/или закљученим споразумима;</p>

		- други корисници (студенти, академска заједница, индивидуални корисници итд. у складу са посебним процедурама прописаним од стране Агенције, те закљученим појединачним споразумима).
7	Повјерљивост	
7.1	Повјерљивост - политика	Повјерљивост статистичких података је уређена законом, а особље које спроводи статистичко истраживање има по истом правном основу обавезу заштите повјерљивости. Закон о статистици БиХ ("Службени гласник БиХ", 26/04 и 42/04 – Поглавље XI - чланак 23-29) утврђује принцип повјерљивости као један од главних принципа. Агенција за статистику БиХ дистрибуира статистичке податке у складу са статистичким начелима Кодекса праксе европске статистике, а посебно са начелом статистичке повјерљивости.
7.2	Повјерљивост – поступање са подацима	У документу „Правилник о заштити статистичких података у Агенцији за статистику“ наведене су процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације – што укључује протоколе за осигурање индивидуалних података којима се има приступ, правила за дефинисање повјерљивих ћелија у излазним табелама и процедуре за откривање и превенцију накнадних разоткривања, као и приступ микроподацима за истраживачке намјене. Повјерљиви подаци се не објављују.
8	Политика дисеминације	
8.1	Календар публикавања	Календар публикавања статистичких издања се објављује унапријед за цијелу годину и садржи детаљне информације о свим публикацијама планираним за објаву. У децембру сваке године Агенција за статистику БиХ објављује Календар публикавања са прецизним датумом и временом објаве статистика за наредну годину на веб- страници, у 4 језика (босански, хрватски, српски и енглески) и у <i>pdf</i> формату. IPC – Т + 50 дана послје завршетка референтног квартала за претходни (референтни) квартал (на примјер 20. мај за 1. квартал референтне године).
8.2	Приступ календару публикавања	Календар објављивања статистичких издања за Босну и Херцеговину за 2019. доступан је на сљедећем линку: http://bhas.gov.ba/Calendar/#
8.3	Приступ корисника	Све публикации се објављују у складу са дефинисаним Календаром публикавања на тачно утврђен дан, у 11 часова, на веб- страници Агенције. Уколико ће објава саопштења каснити, поставља се обавјештење на веб- страници и утврђује нови датум/сатница објаве. Све публикации за кориснике су доступне у 4 језика, и то 3 локална језика и енглески језик. Корисници немају приступ новим подацима прије њихове званичне објаве на веб- страници Агенције, нити могу добити приступ подацима раније. Принцип да сви корисници имају једнак приступ статистичким подацима на непристрасној основи утврђен је у члану 8 став (2) тачка х), и члану 19 став (2) Закона о статистици БиХ и Агенција за статистику БиХ га у пракси досљедно спроводи.
9	Учесталост дисеминације података	Индекс производње у грађевинарству у БиХ се дисеминира у кварталној периодици.
10	Доступност и разумљивост	

10.1	Саопштења	Саопштења за Индекс производње у грађевинарству објављује се Т + 50 дана после завршетка референтног квартала за претходни квартал, у складу са дефинисаним датумом објаве у Календару објављивања, у 11 часова, на веб- страници Агенције: www.bhas.gov.ba у pdf формату, као и принтани примјерак, на захтјев. -Индекс производње у грађевинарству у Босни и Херцеговини за квартал ____ текуће године. http://bhas.gov.ba/data/Publikacije/Saopstenja/2020/CON_04_2019_Q4_0_SR.pdf
10.2	Публикације	- БиХ у бројевима – подручје „Грађевинарство“ http://bhas.gov.ba/data/Publikacije/Bilteni/2020/NUM_00_2019_TB_0_SR.pdf
10.3	On-line база података	On-line база података је доступна на сљедећем линку: http://bhas.gov.ba/data/Publikacije/VremenskeSerije/CON_01.xls
10.4	Приступ микро подацима	Микро подаци се не дисеминирају и нису доступни корисницима.
10.5	Друго	Подаци се достављају Еуростату, који такође објављује податке за Босну и Херцеговину на својој веб- страници.
10.6	Документација о методологији	Еуростатов методолошки документ " <i>Methodology of Short-term Business Statistics, Interpretation and guidelines, 2006</i> ," https://circabc.europa.eu/faces/jsp/extension/wai/navigation/container.jsp , садржи све препоруке које се односе на компилацију Краткорочних статистика, укључујући ИПС. Такође, детаљни методолошки документ за ИПС, припремљен од стране Task Force групе из Еуростата, користи се за компилацију ИПС-а: http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/5917069/KS-RA-11-018-EN.PDF/9bb02f90-7032-4e00-b919-40c831a38107?version=1.0
10.7	Документација о квалитету	Израда Извјештаја о квалитету је у току, а нацрт верзије је интерно доступан на интернет страници Агенције.
11	Управљање квалитетом	
11.1	Осигурање квалитета	Агенција за статистику БиХ (БХАС) слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у <i>Кодексу праксе европске статистике (CoP)</i> и имплементира смјернице дате у <i>Оквиру за осигурање квалитета европског статистичког система (QAF)</i> . Више детаља у вези са осигурањем квалитета, свих процедура које описују политику квалитета у БХАС-у се налази у документу: <i>Политика и механизми управљања квалитетом у БХАС-у</i> : http://bhas.gov.ba/Content/Read/92?title=Kvalitet&lang=sr
11.2	Процена квалитета	Квалитет података одговара захтјевима принципа релевантности, тачности, правовремености и доступности, те упоредивости. ИПС је веома важан индикатор који се користи у БиХ, али и шире. Индекс се односи на територију цијеле БиХ и производе се за ниво - Укупно, високоградња и нискоградња, у складу са КВГО БиХ (ЕУ СС). Индекси су засновани на поузданим подацима. Сви подаци се детаљно анализирају и провјерава се квалитет прикупљених података правећи поређења са претходним периодима као и са другим изворима

		података (из других истраживања). Сви подаци од првог квартала 2005. године су упоредиви и не постоји прекид у серијама.
12	Релевантност	
12.1	Корисничке потребе	<p>Кључни корисници података из статистичког истраживања су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Међународни главни корисници: Еуростат, ММФ, UN/UNECE, OECD, Свјетска банка (WB) - Домаћи главни корисници: Дирекција за економско планирање при Савјету министара БиХ, Спољнотрговинска комора БиХ, Централна банка БиХ, Министарство финансија, остали органи и институције владе, - Остали корисници: пословни субјекти - предузећа, удружења послодаваца, истраживачи и студенти, медији и општа јавност. <p>Интерно се ови подаци користе у статистици националних рачуна за производњу бруто домаћег производа, те у Структурним и Краткорочним пословним статистикама.</p>
12.2	Задовољство корисника	<p>Агенција за статистику БиХ спроводи анкету о задовољству корисника, која је спроведена 2017. године, по трећи пут. Ова анкета ће бити спроведена у трогодишњој периодици. Укупно је позвано 118 корисника да одговоре на упитник, а 60 корисника су доставила одговор. Највише испитаника посјећује интернет страницу и користи статистичке податке Агенције повремено (40,0%) или мјесечно (23,3%); у исто вријеме, нашу интернет страницу свакодневно посјећује 8,3% испитаника. Највећи број испитаника је заинтересован за статистичку област попис становништва (58,3%), запосленост и плате (50,0%), образовање и цијене (38,3%).</p> <p>Извјештај о спроведеном истраживању је постављен на веб- страници Агенције и доступан је корисницима: http://bhas.gov.ba/data/Dokumenti/Kvalitet/AZK_2017_BS.pdf</p> <p>Главне корисничке потребе за подацима односе се на форму објаве података на веб- страници. Наиме, у сврху лакшег коришћења података и њихове анализе, подаци објављени у pdf формату не одговарају потребама корисника и настоји се објавити их и виду excel табела.</p> <p>Индекс производње у грађевинарству у БиХ представља значајан примарни извор података за велики дио надлежних органа који доносе одлуке за јавни и приватни сектор, нпр:</p> <ul style="list-style-type: none"> • омогућава БиХ властима да се припреме за билатералне и мултилатералне преговоре, у склопу споразума о трговини, • представља важан извор информација за статистику биланса плаћања и националних рачуна, као и за економске студије, • помаже предузећима да спроведу истраживање тржишта и развију своју пословну стратегију.
12.3	Комплетност података	Међународни и национални прописи о временским серијама су испуњени. Индекси за високоградњу, нискоградњу и укупно грађевинарство су доступни на кварталној бази за националне потребе и достављају се Еуростату. То је у складу са захтјевима Уредбе бр. 1165/98.

13	Тачност и поузданост процјене	
13.1	Општа тачност процјене	С обзиром на врло високу стопу одговора, сса 98%, укупна тачност је веома добра. За све извјештајне јединице узете у узорак, подаци морају бити попуњени прије компилирања података (прозивају се извјештајне јединице или посјећују, уколико и након прозивке није могуће добити податак врши се импутација). Искључивање малих предузећа не доводи до значајног <i>biasa</i> у серијама.
13.2	Грешка узорковања	Није релевантно. Није могуће квантификовати грешку узорковања, јер узорак се не заснива на случајном узорку. Свеобухватно истраживање се врши примјеном <i>cut-off</i> узорка (укључена су предузећа и њихове јединице које запошљавају 20 или више лица). За предузећа са мање од 20 запослених подаци се не прикупљају и поступак узорковања се не примјењује.
13.3	Неузорачка грешка	Ово истраживање је обавезно и стопа одговора је врло висока, готово 98%. Сви подаци су доступни у складу са роковима. Мали је број предузећа (углавном мала предузећа), сса 2% која не достављају одговоре (неодговор јединице). У случају неодговора јединице, користе се сљедеће методе импутације: на основу података претходне године или на основу података о тренду производње најсличнијих јединица. У случају недоговора на поједине ставке из упитника, контактирају се извјештајне јединице путем телефона, док се не добију одговори. Узорак на великом броју малих предузећа (испод 20 запослених) није примјењен због великог оптерећења извјештајних јединица као и високих трошкова спровођења истраживања. Микро подаци се аутоматски провјеравају приликом уноса података у ИТ апликацију, примјеном логичких и математичких контрола, као и поређењем података са достављеним подацима за претходни квартал). За подручје ентитета, подаци су под надлежношћу ентитетских статистичких институција / завода за статистику, док је подручје Брчко дистрикта, под надлежношћу Агенције за статистику БиХ. За агрегиране податке, провјеру врше различита лица, прво лица директно укључена у израчунавање индекса, а затим појединачно од стране лица која су одговорна за ИРС. Много табела је припремљено у екселу, сваког квартала, да би се провјерили подаци за сваки појединачни ентитет, а затим и за провјеру података / израчунавање индекса за ниво БиХ.
14	Правовременост и тачност објаве	
14.1	Правовременост	Привремени квартални показатељи су достављени Еуростату у траженом облику (за укупно грађевинарство, високоградњу и нискоградњу). Законски рок је 60 дана након истека извјештајног периода (за земље које су обавезне да производе кварталне индексе). Прикупљање података се врши у кварталној периодици. Извјештајне јединице имају рок за доставу података до 20. у мјесецу за претходни (референтни) квартал. Коначно, још два дана су на располагању за прозивање извјештајних јединица, које нису доставиле податке, да би се добили подаци од свих извјештајних јединица у истраживањима. Рок за објављивање података је Т + 50 дана (за ниво БиХ и Брчко дистрикта) за Прелиминарне резултате.

14.2.	Тачност објаве	Нема одступања између најављеног и стварног датума објаве (према Календару публикација). Сва 4 квартална саопштења су објављена на дан објаве предвиђен Календаром публикација.
15	Усклађеност и упоредивост	
15.1	Упоредивост - географска	С обзиром да се IPC резултати објављују у складу са ЕУ STS Регулацивом 1165/1998, резултати су упоредиви са другим земљама (прије свега ЕУ), које примјењују ову регулативу, методологију и одговарајуће класификације.
15.2.	Упоредивост –током времена	Индекс производње у грађевинарству за БиХ се израчунава и објављује од 2005. године, квартално. Временске серије IPC-а израчунате су у складу са јединственом методологијом и међусобно су упоредиве и не постоје прекиди у серији.
15.3	Усклађеност – <i>cross domain</i>	Сва поређења података са другим истраживањима се раде на <i>ad-hoc</i> бази и нису расположива за кориснике. Поређења се праве са другим статистикама грађевинарства (годишње истраживање о грађевинским радовима, издата одобрења за грађење, те годишње SBS истраживање за подручје грађевинарства).
15.4	Усклађеност – интерна	Подаци су интерно упоредиви за цјелокупну расположиву временску серију података. Кохерентност података се обезбјеђује примјеном јединствене методе компилације (израчуна) као и пондерацијског система.
16	Трошкови и оптерећење	Тренутно се подаци о индексу производње у грађевинарству прикупљају коришћењем папирних упитника који захтјевају много новца и људских ресурса. Податке прикупљају три статистичке институције: Републички завод за статистику Републике Српске за подручје Републике Српске, Федерални завод за статистику ФБиХ за подручје Федерације БиХ и Агенција за статистику БиХ за подручје Брчко дистрикта БиХ. Око 5 људи учествује у процесу прикупљања података и процесу компилације на годишњем новоу (40% њихова радног времена). Осим тога, један ИТ стручњак по институцији одговоран је за развој и одржавање ИТ апликације (30% радног времена). Све три статистичке институције имају врло високе трошкове принтања упитника, поштанских и телефонских трошкова. Оптерећеност одговора није врло висока, око 15 минута је потребно за испуњавање упитника по испитанику.
17	Ревизија података	
17.1	Ревизија података - политика	Не постоји јасно дефинисана политика ревизије, изузев у случају грешке када се ревидирани подаци означавају "кориговани подаци", када се даје и објашњење свим корисницима о разлогу корекције података. Ово се званично објављује у публикацији, као и на веб-страници Агенције и шаље у Еуростат.
17.2	Ревизија података – пракса	Обично се велике ревизије спроводе на начин да представници свих трију статистичких институција морају заједнички расправити и договорити се о новим предложеним статистичким стандардима / методологијама које ће захтјевати ревизију података. Главне промјене у методологији објављују се на веб- страници Агенције. Све промјене у методологији се детаљно објашњавају у саопштењу, у дијелу Методолошка објашњења. Корекције података у саопштењу, које настану због грешака се објављују аутоматски, објавом ревидираног /коригованог саопштења са напоменом и објашњењем корисницима шта је разлог ревизије/корекције. Сваки

		квартал се објављују IPC подаци за претходни (референтни) квартал као прелиминарни са назначеном напоменом да код објаве IPC података за наредни квартал прелиминарни IPC подаци претходног квартала постају коначни. Подаци за IPC се објављује 50 дана након истека референтног квартала (20. мај, 20. август, итд). Што се тиче нивоа ревизије, изворни (неприлагођени) и календарски прилагођени индекси се ријетко ревидирају са мањим промјенама у нивоу индекса у посљедњих 20 периода. Десезонирани индекси се редовно квартално ревидирају због сезонског ефекта без значајнијег утицаја на ниво ревизије. Агенција за статистику Босне и Херцеговине још не израчунава квантитативне показатеље ревизија.
18	Статистичка обрада	
18.1	Извор података	Квартално статистичко истраживање, поштанским путем, коришћењем упитника К КПС ГРАЂ-21
18.2	Учесталост прикупљања података	Квартално
18.3	Прикупљање података	IPC подаци за БиХ се прикупљају кроз статистичко истраживање К КПС ГРАЂ - 21 које се спроводи поштанским путем, коришћењем папирних упитника. Подаци се прикупљају путем кантоналних, односно регионалних канцеларија ентитета за ниво ентитета и од стране Експозитуре БД за територију Брчко дистрикта, која је у надлежности Агенције за статистику БиХ.
18.4	Валидација података	Ентитетски Заводи за статистику врше унос и валидацију података за територије ентитета, а за територију Брчко дистрикта то обавља БХАС. Ентитетски заводи достављају Агенцији, у прописаним формама, све податке неопходне за компилацију IPC-а за ниво БиХ. Примјењују се <i>cross-checking</i> контроле над подацима. Ако се пронађу сумњиви подаци, они се враћају у ентитетске статистичке институције ради провјере и верификације. Ентитетски заводи поновно врше контролу података, а уколико је неопходно врше поновну прозивку извјештајних јединица телефоном или посјећују извјештајне јединице. Ово је устаљена пракса већ дуже времена што омогућава одсјецима статистике грађевинарства добијање квалитетних података. Провјера података се врши аутоматски, кроз примјену унапријед дефинисаних контрола података, путем ИТ апликација. Све провјере се врше кроз ИТ апликацију за грађевинарство. За доставу података у Еуростат, креиран је формат кроз ИТ апликацију. Формат <i>фајла</i> за Еуростат је форматиран као <i>ексел фајл</i> који се захтијева GESMES/TS Водичем. У припреми је нови формат за слање података Еуростату.
18.5	Компилација података	Подаци за производњу IPC-а се прикупљају спровођењем кварталног истраживања К КПС ГРАЂ-21, који је заснован на <i>cut-off</i> узорку (предузећа и ЛКАУ са 20 и више запослених). Не примјењује се случајни узорак за предузећа са мање од 20 запослених, нити се врше било какве процјене за њих. Индекси за високоградњу и нискоградњу се рачунају стављањем у однос одрађених радних часова текућег квартала и просјека претходне године (базне године). Укупни индекс се добија индиректно агрегирајући већ израчунате индексе високоградње и нискоградње користећи <i>Laspeyres</i> формулу. Пондери су дефинисани на основу учешћа вриједности извршених радова високоградње и нискоградње у укупној вриједности извршених грађевинских

		радова текућег квартала. Као пондери користе се вриједности извршених грађевинских радова сваког квартала (референтног) с обзиром да нису расположиви подаци о додатој вриједности за подручје F-Грађевинарство у кварталној периодици. Одлука је донесена на основу направљених анализа годишњих података о додатој вриједности из анкете SBS истраживања и годишњих вриједности извршених грађевинских радова. Утврђено је да на годишњем нивоу вриједност извршених радова, тј. структура вриједности извршених радова у високоградњи и нискоградњи прати структуру додате вриједности. Предпоставка је да кварталне вриједности додате вриједности у високоградњи и нискоградњи прате исту структуру вриједности извршених грађевинских радова. Стога је одлучено да се на кварталном нивоу као апроксимација додате вриједности користе вриједности извршених радова. Овако израчунати IPC тренутно се не прилагођава за фактор продуктивности.
18.6	Прилагођавање	Сезонско прилагођавање изворних индекса производње у грађевинарству (IPC) врши се коришћењем аутоматског модела кроз <i>software</i> JDemetra + 2.2.0 и TRAMO/SEATS методе (регресиона метода) који је заснован на ARIMA моделима, а објављују се индекси као изворни/неприлагођени те индекси подешени за сезонски, календарски утицај и тренд. Директна метода се користи у ентитетским статистичким заводима, док на БиХ нивоу, прилагођени индекси из ентитета користе се и множе с пондерима ентитета за цијелу БиХ.
19	Коментар	Нема коментара.